

Упутство за особе из осетљивих категорија становништва

ПОСТУПАЊЕ ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ У СТАМБЕНИМ ЗГРАДАМА У СЛУЧАЈУ КАТАСТРОФА

ЗЕМЉОТРЕС • ПОЖАРИ

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Стална конференција
градова и општина

Савез градова и општина Србије

МИНИСТАРСТВО
ДРЖАВНЕ УПРАВЕ
И ЛОКАЛНЕ
САМОУПРАВЕ

Упутство за особе из осетљивих категорија становништва Поступање особа са инвалидитетом у стамбеним зградама у случају катастрофа – земљотрес и пожари

ПОСЕБНА НАПОМЕНА:

У тексту се налазе QR кодови на којима се налазе видео снимци са преводом текстова на српски знаковни језик.

Скенирајте QR код својим мобилним телефоном и погледајте видео снимке на знаковном језику!

Уредник:

Ирена Лакобрија Делић

Аутори:

Здравко Максимовић

Дарко Дрндић

Никола Прица

Љупка Михајловска

Дизајн и илустрације:

Јакша и Марија Влаховић

Израду ове публикације материјала омогућила је Влада Швајцарске у оквиру пројекта “Локална самоуправа за 21. век” који спроводи Министарство државне управе и локалне самоуправе Републике Србије.

Ова публикација не представља нужно званични став Швајцарске.

УВОДНА РЕЧ АУТОРА

За отпорнију заједницу са инклузивним приступом - не остављај никог иза себе, представља активност која се реализује у оквиру пројекта „Унапређење међуопштинске сарадње у циљу јачања капацитета Сервиса подршке у мобилности и комуникацији“. Наведена активност је пример најбоље праксе међуопштинске сарадње Града Београда, Града Новог Сада, као и градских општина Врачар и Савски венац, у области управљања ризицима од катастрофа. Препознавши значај теме али и оригиналност приступа решавању тематских изазова, који су нажалост у нашем друштву маргинализовани, Министарство државне управе и локалне самоуправе је донело одлуку о пружању финансијске подршке у реализацији овог Пројекта.

Као резултат активности, израђени су: Упутство за особе из осетљивих категорија становништва – **Поступање особа са инвалидитетом у стамбеним зградама у случају катастрофа-земљотрес и пожари**, Упутство за управнике стамбених заједница - **Поступање према особама са инвалидитетом у стамбеним зградама у случају катастрофа-земљотрес и пожари**, као и плакати, који треба да допринесу јачању отпорности на катастрофе најугроженијег фрагмента нашег друштва.

Током спровођења пројектних активности, одржано је више састанака и радионица, са различитим актерима како из јавног, тако и цивилног сектора. Све реализоване активности су допринеле јачању институционалне повезаности различитих организација и групација, а све у циљу изградње јединственог, универзалног и целовитог система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама.

Сва искуства која смо стекли током рада на Пројекту, пренели смо у штампани формат, као и приступачне облике (српски знаковни језик, Брајево писмо, звучни облик и лако разумљив језик), који ће надамо се, бити од користи и другим заинтересованим градовима и општинама у Србији. Од почетка смо се водили идејом да стекнемо добру праксу у раду са особама из осетљивих категорија становништва, како би јачајући њихове капацитете, допринели јачању отпорности целокупног друштва.

Верујемо да ће градови и општине, учеснице овог Пројекта, наше препоруке и нашу добру праксу искористити у својој стамбеној политици, а посебно приликом израде својих планова развоја, процене ризика од катастрофа, планова заштите и спасавања, планова смањења ризика од катастрофа као и других планских аката.

У Београду, новембра 2021. године

СВРХА УПУТСТВА

ЗАШТО ЈЕ ВАЖНО ДА БУДЕШ СПРЕМАН И ДА ИМАШ ПЛАН У СЛУЧАЈУ ОПАСНОСТИ?

Без обзира на пол, расу, инвалидитет или године, планирање у случају ванредне ситуације као што су пожари, поплаве, земљотреси, је важан део твоје одговорности, како би сачувао свој живот, здравље или имовину.

Ако имаш инвалидитет, то захтева додатно и детаљније планирање, које укључује специфичне потребе у случају ванредне ситуације.

Упутство ће ти помоћи да се добро припремиш за случај опасности. Припрема плана је велики посао, али ти у томе могу помоћи чланови породице, комшије, доктори, персонални асистенти или запослени у општини. Најважније је да знаш који ризици и опасности постоје, да направиш план и комплет за преживљавање. На крају Упутства можеш да попуниш листе, да их издвојиш и чуваш.

Како је ситуација сваког појединца различита, овим Упутством није све обухваћено. Потребно је да свако размисли о сопственим потребама и направи план према њима и способностима како да се припреми за опасност.

Ако примениш неке кораке који су у овом Упутству, већ ћеш бити спремнији да се суочиш са опасностима које могу да се десе и тако сачуваш своје здравље, живот и имовину, али и помогнеш другима.

БУДИ БЕЗБЕДАН!

БУДИ ЗДРАВ!

**БУДИ СПРЕМАН
НА ВРЕМЕ!**

ОПАСНОСТ НЕ ЧЕКА!

ДЕСЕТ КОРАКА ДА СЕ СПРЕМИШ!

Ово је десет корака који ће ти помоћи да будеш отпорнији и да се боље припремиш у случају да се деси нека катастрофа: пожар или земљотрес.

Неки кораци ће ти у овом Упутству бити детаљније објашњени.

- 1.** Сазнај која врста опасности може да се деси у твом месту и како ће околина изгледати када наступи опасност.
- 2.** Процени своје способности. Размисли о томе шта можеш да урадиш и која подршка ти је потребна пре, за време и после опасности.
- 3.** Направи своју групу подршке која може да ти помогне у случају опасности: чланови породице, пријатељи, рођаци, комшије, персонални асистенти, управник стамбене заједнице и особе са којима радиш.
- 4.** Направи листу са важним информацијама како би други знали кога да позову, ако те затекну без свести, или ако не можеш да причаш, или ако треба да ти помогну да брзо напустиш свој дом.
- 5.** Направи листу са информацијама о твом здрављу, са телефонима твојих доктора, лековима које узимаш и колико, о здравственом стању. Напиши и коју посебну опрему и помагала користиш, алергије и комуникацијске тешкоће.
- 6.** Имај код себе залихе лекова за најмање 7 дана и обезбеди рецепте на време. Ако примаш или идеш на терапије, распитај се шта да радиш ако не можеш да добијеш третман за време опасности.
- 7.** Инсталирај најмање један аларм за дим и испробај аларм сваког месеца. Сазнај где се налазе прекидачи за струју и воду. Научи како да их искључиш за време опасности! Упознај се са путевима евакуације и сигурним местом на које идеш за време опасности.
- 8.** Попуни чек листу да будеш сигуран да твој план решава сваки твој проблем.
- 9.** Чувај комплет за преживљавање у свом дому, колима, на радном месту или где проводиш време. Посебно чувај потребну опрему и помагала - батерије, храну за пса водича и друго.
- 10.** Направи свој дом или канцеларију безбеднијом. Провери сам или са неким да ли су ходници, улази (врата) и степеништа проходни, како би избегао препреке које могу да те спрече да безбедно напустиш стан и зграду за време опасности (саксије на ходнику, ормани и др.). Обезбеди или склони намештај који може да ти блокира пролаз.

ИНФОРМИШИ СЕ И БУДИ СПРЕМАН НА ВРЕМЕ

Свакодневно се у нашем окружењу дешавају несреће, већег или мањег обима, интензитета и последица. Извори опасности су различити, некада је то застарела инфраструктура или инсталације, а некада су то природне појаве, попут великих киша, ниске или високе температуре, земљотреси и слично.

РАЗМИСЛИ!

КОЈЕ ОПАСНОСТИ МОЖЕШ ДА ОЧЕКУЈЕШ У СВОМ МЕСТУ?

- ☐ Земљотреси
- ☐ Пожари
- ☐ Поплаве
- ☐ Екстремни временски услови (хладноће и врућине)
- ☐ Олујни ветрови
- ☐ Нестанак струје
- ☐ Заразне болести
- ☐ Тероризам

- Прати упозорења о временским условима у месту где живиш путем телевизије, радија и мобилних уређаја.
- Преузми апликације Републичког хидрометеоролошког завода (РХМЗ) и других институција и организација, како би добијао обавештења о временској прогнози и актуелној метеоролошкој ситуацији у свом месту и окружењу.

Када су у питању урбане средине, пре свега градови Београд и Нови Сад, у процену могућих опасности, треба узети у обзир и животне услове који у великој мери диктирају и одређују одговор појединца и заједнице на ризике од катастрофа. У природи и урбаном окружењу, могуће је да се јаве и друге опасности, али за потребе израде овог Приручника, односно поступања особа са инвалидитетом пре, током и након катастрофа, најзначајнија су два ризика:

ЗЕМЉОТРЕСИ И ПОЖАРИ

НАУЧИ ПРАВИЛА ШТА СМЕШ, А ШТА НЕ СМЕШ ДА РАДИШ У СЛУЧАЈУ ПОЖАРА ИЛИ ЗЕМЉОТРЕСА!

ЗЕМЉОТРЕС

За време земљотреса

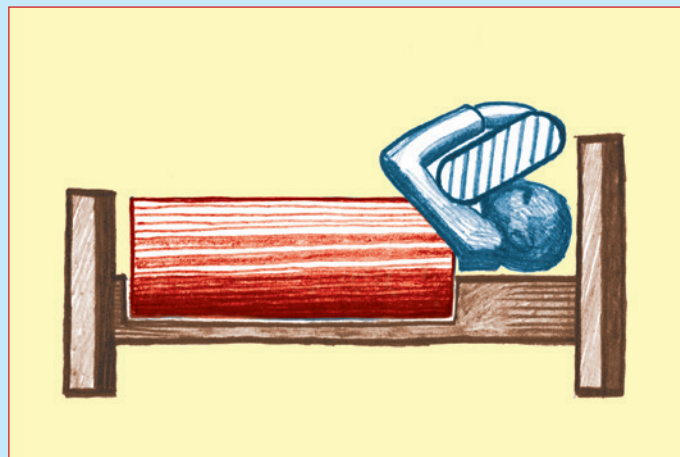
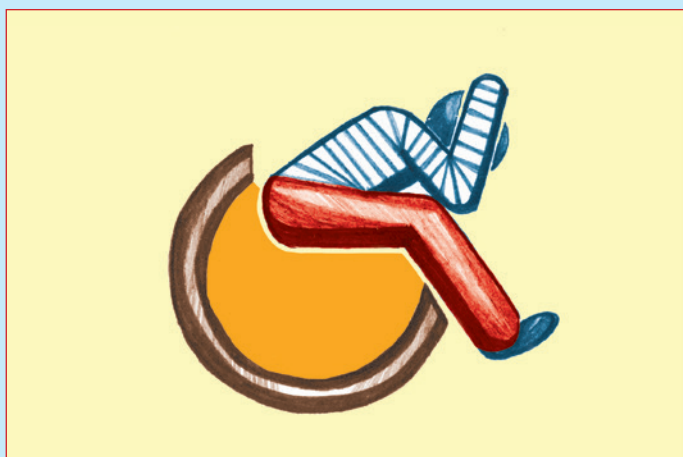
Ако си у стану, када почне потрес:

УРАДИ:

- ✓ Нађи заклон на безбедним местима у кући као што су: доворотници, носећи зидови, место испод стола, чврстог намештаја и остани тамо док траје потрес, или покриј своје лице и главу рукама и склони се у угао унутрашњих зидова просторије.

- ✓ Закочи точкове на колицима, уколико их користиш. Покриј главу рукама.

- ✓ Склони се од прозора, висећих предмета, огледала, високог намештаја и простора у коме се налазе тешки предмети.
- ✓ Ако си у кревету, ако можеш, спусти се поред кревета и заштити главу. Уколико не можеш, остани у кревету и покриј главу јастуком.
- ✓ Не излази на терасу или балкон.

НЕ РАДИ:

- ✗ Не истрчавај из стана за време јаког потреса.
- ✗ Не користи лифт.

После земљотреса

УРАДИ:

- ✓ Питај људе у околини да ли су повређени. Пружи им прву помоћ ако знаш како.
- ✓ Провери стање у стану, да ли има пожара, палих каблова и штете у стану.
- ✓ Угаси мали пожар са апаратом за гашење пожара, ако знаш њиме да рукујеш.

НЕ РАДИ:

- ✗ Не пали свеће и шибице ако је nestало осветљење, искористи батеријску лампу.
- ✗ Не померај људе са озбиљним повредама, осим ако су у опасности.

Ако си заглављен у рушевини

УРАДИ:

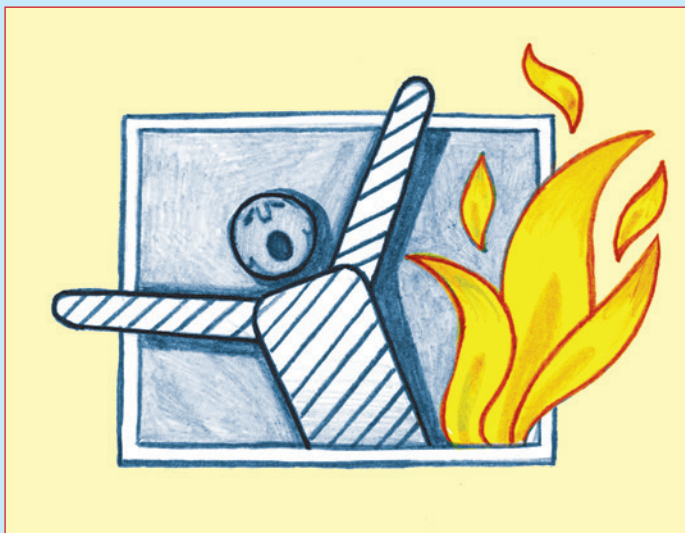
- ✓ Покриј уста и нос.
- ✓ Ударај у цев или у зид како би спасиоци знали где се налазиш. Користи пиштаљку или радио ако га имаш код себе.

НЕ РАДИ:

- ✗ Не померај се много околo. Покушај да не дижеш прашину
- ✗ Не вичи. Вичи само ако је последње средство.

ПОЖАР

Ако чујеш аларм за пожар или видиш ватру или дим:

УРАДИ:

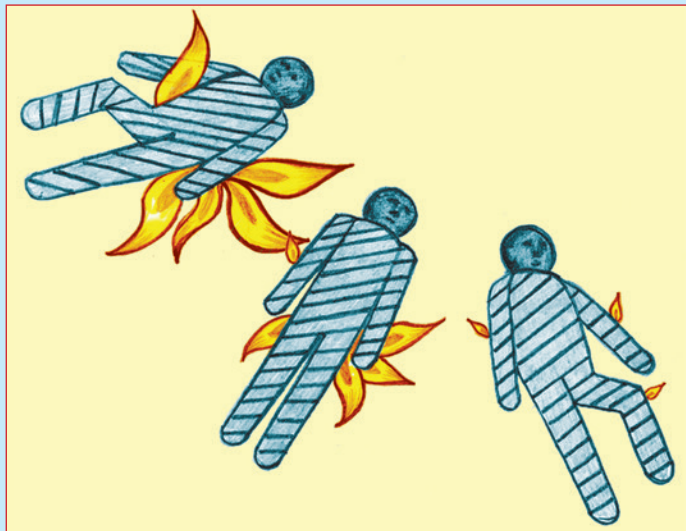
- ✓ Остани миран. Изађи из куће или зграде.

- ✓ Тражи помоћ!
- ✓ Пронађи други излаз ако дим долази испод врата.
- ✓ Додирни задњим делом руке кваку, пре него што отвориш врата. Ако је врућа, пронађи други излаз.
- ✓ Спусти се на под да избегнеш дим. Пузи или се котрљај до безбедног места.

- ✓ Ако ти одећу закачи пламен ватре, стани где си, баци се на под и окрећи се док се ватра не угаси.

- ✓ Позови 193 са безбедног места. Сачекај да се јави оператер.
- ✓ Ако не можеш да изађеш из стана или зграде, остани близу прозора и ближе поду.

НЕ РАДИ:

- ✗ Не отварај врата, ако је квака коју додирнеш задњим делом руке, врућа.
- ✗ Не отварај врата ако видиш или осетиш да дим долази испод врата, постави влажно ћебе или крпу испод врата како би спречио даље продирање дима.
- ✗ Не враћај се у стан и зграду, све док ти ватрогасци не кажу да је безбедно.

ВАЖНИ САВЕТИ КАКО ДА СЕ БОЉЕ ПРИПРЕМИШ

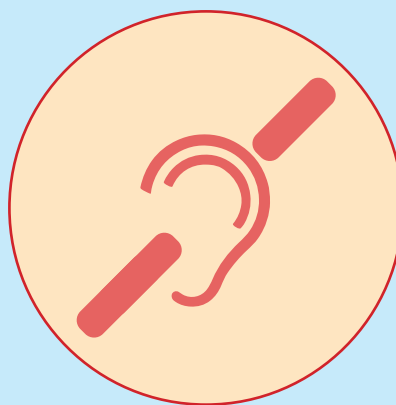
САВЕТИ ЗА СВЕ

- Буди свестан да када доживиш неку катастрофу, стрес и страх могу да погоршају нека здравствена стања.
- Обрати се градском или општинском штабу за ванредне ситуације или локалној организацији особа са инвали-

дитетом. Многе локалне организације чувају спискове особа са инвалидитетом како би им се брзо помогло у изненадној ванредној ситуацији.

- Ако зависиш од дијализе или другог третмана који ти одржава живот, неопходно је да знаш локацију и доступност више од једне установе где такав третман можеш добити.
- Ако у свом дому користиш медицинску опрему која захтева струју, разговарај са својим лекаром или снабдевачем медицинске опреме о томе како можеш да се припремиш за случај нестанка струје.
- Побрини се да се ствари које чине комплет за преживљавање налазе на једном месту, да их можеш лако пронаћи и попети.
- Обележи опрему и помагала и означи како се користе и/или помера твоја опрема или помагала.

ПОСЕБНИ САВЕТИ

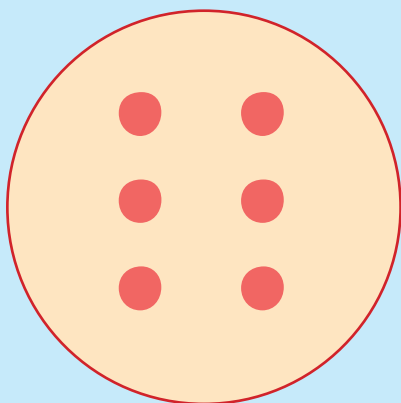
САВЕТИ ЗА ГЛУБЕ И НАГЛУБЕ ОСОБЕ

- Набави додатне батерије за слушни апарат.
- Чувај слушни апарат који скинеш, на месту на коме ћеш га најлакше пронаћи за време опасности.

- Постави различите врсте аларма где проводиш највише времена, како би ти помогли да видиш светлосне сигнале ако се деси ванредна ситуација.
- Напиши на папиру/картици оно што желиш рећи, нпр. „Ја сам глув/глува. Користим српски знаковни језик и потребан ми је тумач за знаковни језик. Потребан ми је мобилни телефон и интернет да бих позвао тумача за знаковни језик путем видео позива“.

- Размисли како ћеш да комуницираш са полицијом или ватрогасцима. Имај код себе оловку и папир.

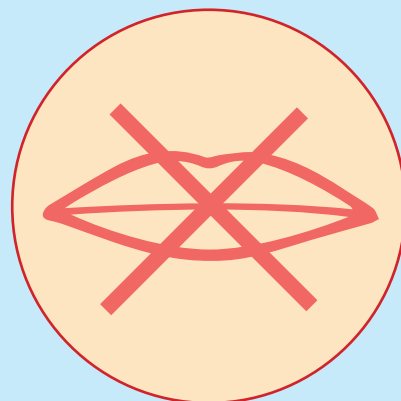

САВЕТИ ЗА СЛЕПА И СЛАБОВИДА ЛИЦА

- Чувај батеријске лампе и додатне батерије на месту где ћеш их најлакше наћи.

- Набави резервне наочаре и сочива.
- Ако користиш штап, чувај резервни у кући, на послу, школи.
- Означи потрепштине за хитне случајеве налепницама на Брајевом писму или са великим словима.
- Кажи људима који ти помажу да је неопходно да ти објасне шта се дешава и где се налазиш, као и да те не држе за руку или вуку негде, у случају да ти помажу у кретању, већ да ћеш се ти држати за њих.
- Ако имаш помоћ пса водича, планирај његове потребе и имај на уму да он може бити уплашен или дезоријентисан у кризним ситуацијама.

САВЕТИ ЗА ОСОБЕ КОЈИ ИМАЈУ ТЕШКОЋЕ У ГОВОРУ

- Планирај како ћеш комуницирати са другима ако твоја опрема, као на при-

мер телефон не ради, укључујући картице са фразама и/или пиктограмом.

- Имај при руци папир и оловку, у случају да мораш са неким да комуницираш директно.
- Користи апликацију која пребацује говор у писани текст и обрнуто (као на пример Google translate).

САВЕТИ ЗА НЕПОКРЕТНЕ ИЛИ СЛАБО ПОКРЕТНЕ ОСОБЕ

- Ако користиш електромоторна инвалидска колица, набави лагана механичка колица као резервна, уколико је могуће. Запамти димензије и тежину својих колица независно од тога да ли су у функцији или не, у случају да морају да се транспортују.
- Покажи другима како да управљају твојим колицима.
- Купи додатну батерију за инвалидска колица или друга помагала или помоћну технологију која се користи на батерије. Ако не можеш да купиш додатну батерију, сазнај које агенције, организације или локалне добротворне групе могу да ти помогну да је купиш.
- Планирај унапред приступачан превоз који ће ти можда бити потребан за евакуацију или долазак у медицинску установу. Упознај се са тиме које су локалне услуге, јавни превоз или специјализовани превоз доступни да

би правовремено идентификовао локалне или приватне опције превоза.

- Размисли о одржавању прибора за закрпу или заптиваче за пробушене гуме и/или додатне унутрашње гуме ако се користе за твоја колица.
- Ако користиш јастук за седиште да заштитиш кожу или одржиш равнотежу и мораш да се евакуишеш, понеси јастук са собом.
- Чувај рукавице у комплекту за преживљање да би ти руке остале чисте и неповређене, ако мораш да пролазиш кроз прашину или стакло.

- Објасни другима који ти помажу како да се транспортујеш у случају потребе (ако се колица преносе низ степенице, у случајевима када је лакша особа и када је могуће пренети колица, треба да будеш увек окренут леђима у односу на правац кретања јер иначе постоји опасност да испаднеш из колица уколико су она нагнута. Када се транспортује тежа особа у колицима низ степенице, спасилац мора да пребаци тежиште колица на задње точкове и спушта се лагано степеник по степеник тако да је особа која се транспортује лицем окренута ка правцу кретања).
- Провери колико особа је неопходно за транспорт у колицима, зависно од тога да ли је хоризонтална или вертикална евакуација, односно који број степеника треба савладати за излазак из зграде.

САВЕТИ ЗА ОСОБЕ СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ И ИНТЕЛЕКТУАЛНИМ ТЕШКОЋАМА

Вежбај сам или са неким, вештине преживљавања, шта ћеш радити за време и после опасности.

- Направи сам или са неким листу онога што ћеш урадити.
- Вежбај са неким како да напустиш место у коме проводиш највише времена, све док ниси сигуран да ћеш знати шта да радиш када се деси опасност.
- Направи са неким свој план и чувај га код себе. Нека буде лак за читање и разумевање.
- Шта треба о теби да знају полицајци или ватрогасци? Спреси се да то кажеш, напиши на папиру или нека то напише неко ко са тобом живи и чувај га код себе.

Неки од примера:

„Причам са људима на другачији начин. Могу да покажем слике или кључне речи, што можете да нађете у мом новчанику или комплету за преживљавање“.

„Можда ми је теже да Вас разумем шта ми говорите“.

„Брзо заборављам. Молим да ми запишете информацију“.

„Молим Вас, говорите ми спорије и користите једноставне речи“.

„Не говорим и не разумем шта ми говорите, покажите ми гестом или ме физички усмерите, јер не разумем шта треба да радим“.

„Понављам Ваше речи зато што сам анксиозан“.

„Бежим зато што сам уплашен“.

„Стојим у месту и држим руке на ушима јер сам уплашен“.

- Размисли шта ћеш радити после опасности и како ћеш то радити.
- Набави резервни пуњач за мобилне и друге електричне уређаје са учитаним филмовима и играма.
- Набави резервне слушалице и чувај их у комплету за преживљавање.
- Набави предмет који волиш и који те смирује, јер је природно да осетиш страх.
- Набави мали шатор, како би имао простор само за себе.

КОНТАКТ ЛИСТА МРЕЖЕ ЛИЧНЕ ПОДРШКЕ

(чланови породице, управници стамбених заједница, комшије и др.)

1.

Име и презиме: _____

Врста контакта: _____

Адреса: _____

Контакт телефон (приватни): _____

Контакт телефон (пословни): _____

2.

Име и презиме: _____

Врста контакта: _____

Адреса: _____

Контакт телефон (приватни): _____

Контакт телефон (пословни): _____

3.

Име и презиме: _____

Врста контакта: _____

Адреса: _____

Контакт телефон (приватни): _____

Контакт телефон (пословни): _____

КОНТАКТ ЛИСТА МРЕЖЕ ЛИЧНЕ ПОДРШКЕ

(чланови породице, управници стамбених заједница, комшије и др.)

4.

Име и презиме: _____

Врста контакта: _____

Адреса: _____

Контакт телефон (приватни): _____

Контакт телефон (пословни): _____

5.

Име и презиме: _____

Врста контакта: _____

Адреса: _____

Контакт телефон (приватни): _____

Контакт телефон (пословни): _____

6.

Име и презиме: _____

Врста контакта: _____

Адреса: _____

Контакт телефон (приватни): _____

Контакт телефон (пословни): _____

НАПРАВИ ПЛАН

Како природна непогода (катастрофа) може да утиче на тебе?

Можеш ли да преживиш сам бар три дана?

После катастрофе можда нећеш имати приступ медицинској установи или чак апотеци.

Кључно је да планираш своје редовне потребе и да знаш шта би урадио/ла ако задовољавање ових потреба постане ограничено или недоступно.

ПРЕДУЗМИ СЛЕДЕЋЕ КОРАКЕ

НАПРАВИ МРЕЖУ ЛИЧНЕ ПОДРШКЕ

Мрежа личне подршке је група од најмање три особе које познајеш, којима верујеш и које би ти помогле за време опасности. Чувај листу контаката у непромочивој кесици у комплекту за преживљавање (препорука је да краћу листу контаката држиш и у новчанику).

Како да направиш личну мрежу подршке?

- Питај особе којима верујеш да ли желе да ти помогну у случају опасности. Комшије су најбољи контакти подршке јер су најближи.
- Кажи својим контактима подршке где чуваш комплет за преживљавање. Дај једном контакту подршке кључ од свог стана.
- Наведи као контакт особу и некога ко живи даље (други део града или други град) и кога не може да погоди иста опасност (пожар, земљотрес, поплава).
- Са контакт особама направи план који одговара твојим проблемима.
- Вежбај план у случају опасности са контакт особама. Покажи им како функционишу твоја опрема и помагала која користиш. Размисли како ћеш да комуницираш са њима, ако телефон не ради или ако се искључи струја.

За време опасности, ова контролна листа ће помоћи спасиоцима и пружаоцима помоћи да ти боље пруже подршку и помоћ. Једну копију ове листе дај мрежи личних контаката, а другу копију чувај у комплету за преживљавање.

Способан сам да:

- ☐ Чујем
- ☐ Видим
- ☐ Ходам без туђе помоћи
- ☐ Ходам уз туђу помоћ
- ☐ Спремим оброк
- ☐ се храним
- ☐ се обучем
- ☐ седнем без туђе помоћи
- ☐ седнем уз туђу помоћ
- ☐ се купам/туширам без туђе помоћи
- ☐ се купам/туширам уз туђу помоћ
- ☐ обављај тоалет без туђе помоћи

Потребна ми је специфична помоћ и подршка (објасни)

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue lines, resembling notebook paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is no handwriting or other markings on the paper.

НАПРАВИ ЛИСТУ СА ЛИЧНИМ ИНФОРМАЦИЈАМА

Важно је да на једном месту напишеш све информације које се односе на твоје здравствено стање, како би други могли да ти помогну за време и после катастрофе. Спасиоци и друге особе треба да знају које лекове или помагала користиш и кога да позову када се деси нека опасност.

Попуни листу са важним личним информацијама. Чувај је код себе. Једну копију ове листе дај мрежи личних контаката, а другу копију чувај у комплету за преживљавање.

Листа са важним личним информацијама

Наведи број рецепта, назив и сврху сваког лека (нпр. број...../инсулин/дијабетес)

Рецепт: _____

Назив лека: _____

Сврха: _____

Рецепт: _____

Назив лека: _____

Сврха: _____

Рецепт: _____

Назив лека: _____

Сврха: _____

Доктор (име и презиме): _____

Број телефона: _____

Посебна опрема/помагала која користим: _____

Посебни санитарни додаци које користим: _____

Алергије: _____

Други посебни захтеви: _____

Посебна дијета: _____

Број здравствене књижице: _____

ЛБО: _____

Број осигурања: _____

Контакт особе из суседства: _____

Контакт особе ван града: _____

Контакт ветеринара: _____

Контакт особе повереника цивилне заштите: _____

НАПРАВИ КОМПЛЕТ ЗА ПРЕЖИВЉАВАЊЕ

Шта је комплет за преживљавање?

У ванредној ситуацији ће ти бити потребне неке основне ствари.

Поред тога што имаш основне залихе за преживљавање, комплет за преживљавање би требало да садржи предмете који ће задовољити твоје индивидуалне потребе у различитим хитним случајевима. Размотри предмете које свакодневно користиш и које ћеш можда морати да додаш у комплет.

Шта чини комплет за преживљавање?

1.	Ранац
2.	Некварљива храна (кекс, сардина и сл.) до укупно 300 г тежине
3.	Лампа са транзистором на батерије које се пуне на струју и резервним батеријама
4.	Пиштаљка
5.	Флашица воде од 0,5л
6.	Џепни ножић и отварач конзерви
7.	Шибице, упаљач
8.	Пластично посуђе (чаша, тањир, виљушка, кашика)
9.	Два завоја различитих величина
10.	Газа и фластер и маказице
11.	Вата, тупфери, папирне и влажне марамице
12.	Пластичне вреће за смеће и кесе
13.	План насеља, града
14.	Именик / адресар (важни телефони и адресе) и листа контаката
15.	Копије или оригинали личних докумената (здравствена књижица, лична карта, банковна картица, дипломе, дозволе)
16.	Лекови и терапија (најмање за 7 дана)
17.	Папир и оловка за писање
18.	Резервна батерија за мобилни телефон или преносни пуњач
19.	Резервна и непромочива одећа
20.	Средства, апарати и техника који се користе свакодневно (особе са инвалидитетом и сл.)
21.	Резервне батерије за електромоторна колица, апарате за дисање и другу опрему која се користи на батерије и резервни пуњач

22.	Мали решо на плин и резервну боцу
23.	Транзистор на батерије, ако већ није у склопу лампе
24.	Термофор за топлу воду (нарочито у зимским условима)
25.	Мање ћебе

Можеш додати и следеће ствари:

Списак свих лекова, доза и информације о постојећим алергијама
Додатне наочаре за вид, ако их користиш
Додатне батерије за слушни апарат, ако га користиш
Додатне батерије за инвалидска колица (или механичка колица ако је могуће)
Кисеоник, уколико га користиш
Листа помогала и серијског броја медицинских уређаја (укључују посебна упутства за рад ваше опреме ако је потребно)
Контакт информације за лекаре, рођаке или пријатеље који би требало да буду обавештени ако си повређен/на
Храна за кућне љубимце, додатна вода, огрлица са именом и контакт подацима власника, ветеринарски картони и друге потрепштине за вашег кућног љубимца или животињу која ти помаже.

Како и где чувати?

Комплет за преживљавање чувај у складу са упутствима произвођача сваког од делова комплета (не излагати сунцу, одређена спољна температура и сл.)

Провери комплет за преживљавање бар два пута годишње и провери да ли су ствари у року употребе.

При избору места за чување комплета, водити рачуна о следећем:

- Комплет чувај на сигурном и лако доступном месту
- Уколико је могуће, комплет држи на путу евакуације из стана
- Са местом чувања комплета неопходно је да упознаш и остале чланове домаћинства
- Комплет осигурај и држи ван домаћаја деце и животиња

ВАЖНИ ТЕЛЕФОНИ И ВЕБ САЈТОВИ НАДЛЕЖНИХ ИНСТИТУЦИЈА

Веома је важно да оствариш правилну комуникацију као и да се директно обратиш оним званичним институцијама и организацијама које могу да ти помогну да се боље припремиш, на време добијеш информације и да боље реагујеш у случају појаве катастрофа, као и да се брже опоравиш након катастрофа.

Сачувај овај именик код себе или на видљивом месту (на фрижидеру, табли и сл.)

ИНСТИТУЦИЈА	КОНТАКТ ТЕЛЕФОН	ВЕБ САЈТ
Хитна помоћ	194	
Ватрогасци	193	
Полиција	192	
Сектор за ванредне ситуације- Управа за ванредне ситуације Град Београд	011/2812-011	www.prezentacije.mup.gov.rs/svs/
Секретаријат за послове одбране, ванредних ситуација, комуникацију и координацију односа са грађанима	БЕОКОМ – Београдски позивни центар 0800-11-00-11 (бесплатан позив за кориснике Телекомове фиксне мреже) 011/3090-007 email: bpc@beograd.gov.rs апликација за мобилне телефоне „Беоком” - Twitter – Beokom@prijavi_problem Facebook – БЕОКОМ	www.bgportal.rs/#/
Град Београд, Секретаријат за послове комуналне милиције	(00-24) 0800-110-011	

Лице/одељење задужено
за послове ванредних
ситуација, одбране
и цивилне заштите у
општини/граду

Градска општина Савски
венац: **064/8616-130**

Градска општина Врачар:
069/8851-023

Градска општина Звездара:
011/3405-609

Градска општина Стари Град:
011/3300-552

Градска општина Земун
062/8018-841 (0-24)

Градска општина Нови
Београд:
011/3106-834

Градска општина Раковица:
065/2028-640

Градска општина Вождовац:
064/8788-044

Градска општина Чукарица:
3052-298

Градска општина Палилула:
069/8266-554

Градска општина Барајево:
011/8302-115

Градска општина Сурчин:
066/8637-506

Градска општина Обреновац:
064/4282-570

Градска општина Гроцка:
066/8065-001

Градска општина Младеновац:
069/3436-233

Градска општина Сопот:
065/8251-182

Градска општина Лазаревац:
064/2066-444

ИНСТИТУЦИЈА	КОНТАКТ ТЕЛЕФОН	ВЕБ САЈТ
Републички хидрометеоролошки завод	Центар за хидрометеоролошки систем ране најаве и упозорења 011/3050-992 3050-832 Прогноза времена 011/2545-595 2542-184 Прогноза вода 011/3050-904 2542-746	www.hidmet.gov.rs
Републички сеизмолошки завод	Дежурна служба 24 сата 011/3227-013	http://www.seismo.gov.rs/
ЈКП „Београдски водовод и канализација”	Контакт центар 011/3606-606	www.bvk.rs
ЈКП „Београдске електране”	Диспечерски центар Пријава квара/цурење инсталација (00-24) 011/2093-100 Рекламације на лоше грејање 011/2093-011 (07-19) Обједињени позивни центар 011/2093-000	www.beoelektrane.rs
Црвени крст Врачар	011/2456-557	www.crvenikrstvracar.co.rs

ИНСТИТУЦИЈА	КОНТАКТ ТЕЛЕФОН	ВЕБ САЈТ
Национални преводачки сервис за српски знаковни језик	064/8399-339 (Viber, WhatsApp, Imo, Telegram и СМС); 00-24 сата FB messenger: Преводилачки Центар СЗЈ Skype: serviszjbeograd e-mail: office.npczj@gmail.com	

СЕРВИС ПОДРШКЕ У МОБИЛНОСТИ И КОМУНИКАЦИЈИ

Контакт телефон: 069/885-1065
e-mail: servisinfozasve@gmail.com
Веб сајт: www.servispodrske.rs

НОВИ САД

БЕОГРАД
Врачар
Савски венац

ИНФО ЗА СВЕ

Телефонски бројеви хитних служби:

ХИТНА ПОМОЋ 194

ВАТРОГАСЦИ 193

ПОЛИЦИЈА 192

**Центар за обавештавање и узбуњивање
1985**

Београд

www.beograd.rs

ГРАД БЕОГРАД

Драгослава Јовановића 2, 11000 Београд

Телефон: 011/3229-678

e-mail: beoinfo@beograd.gov.rs

Веб сајт: www.beograd.rs

Град **Нови Сад**

ГРАД НОВИ САД

Трг слободе 1, 21000 Нови Сад

Телефон: 021/4807-777

e-mail: gradns@novisad.rs

Веб сајт: www.novisad.rs

ВРАЧАР
ГРАДСКА ОПШТИНА

ГРАДСКА ОПШТИНА ВРАЧАР

Његошева 77, 11000 Београд

Телефон: 011/3081-400

e-mail: kolcentar@vracar.rs, sovracar@vracar.rs

Веб сајт: www.vracar.rs

Градска општина
САВСКИ ВЕНАЦ

ГРАДСКА ОПШТИНА САВСКИ ВЕНАЦ

Кнеза Милоша 69, 11000 Београд

Телефон: 011/2061-700

e-mail: info@savskivenac.rs

Веб сајт: www.savskivenac.rs